

„Ar meitenēm par sievietēm svarīgo”

**Biedrība “Dzīvības koks”
Ārstu prakse “Quartus”**

Es esmu sievietē

- Menstruālais cikls
  - Kas ir normālas mēnešreizes
  - Kāpēc jāpieraksta menstruālais cikls
- Krūtis
  - Kā pašai izmeklēt
- Izdalījumi

Es esmu seksuāla būtne

- Erotiski sapņi, fantāzijas
- Masturbācija
- Dzimumattiecības (sekss)

Es apmeklēju ginekologu

- Cik bieži?
- Kāpēc?
- Kas notiks apskates laikā?

Dzemes kakla vēža profilakse

- Dzemes kakla skrīnings – regulāra onko citoloģiskā uztriepe
- Vakcinācija

Es izvēlos drošu seksu

- Prezervatīvs
- Hormonālā kontracepcija
- Abas metodes kopā

Prezervatīvi

Vienīgā metode, kas pasargā abus partnerus no seksuāli transmisīvajām slimībām

Hormonālā kontracepcija

- Tabletes – katru dienu
- Plāksteris – vienu reizi nedēļā
- Riņķis – vienu reizi mēnesī
- Avārijas kontracepcija – tikai avārijas gadījumā

Hormonālās kontracepcijas darbība

- Nomāc ovulāciju (neļauj olšūnai nobriest)
- Rada biezu dzemdes kakla gļotu korķi, kas apgrūtina spermatozoīdu nokļūšanu dzemdē
- Aizkavē apaugļotās olšūnas implantāciju (nostiprināšanos dzemdes dobumā)

Hormonālās kontracepcijas plusi

- Augsta efektivitāte
- Neietekmē intīmās dzīves dabiskumu
- Samazinās vai izzūd pavisam ar menstruālo ciklu saistītas problēmas
  - Sāpīgas, neregulāras menstruācijas
  - Menstruācijas ilgums un daudzums (menstruālo asiņu daudzums samazinās par 60%)
  - PMS simptomi
  - Ārpusdzemdes grūtniecības iestāšanās risks
  - Akūtas iegurņa iekaisuma slimības attīstības risks, taču **neaizsargā no seksuāli transmisīvām slimībām** un HIV infekcijas

PMS - premenstruālais sindroms

Emocionālie simptomi

- Depresija vai nomākts garastāvoklis
- Nogurums, miegainība, apātija
- Spriedze vai nemiers
- Uzbudināmība
- Neveiklība
- Samazinājusies tieksme pret pretējo dzimumu
- Miega traucējumi
- Agresija

Fiziskie simptomi

- Sāpes krūtīs
- Pietūkuma sajūta - pietūkusi seja, pirksti
- Svara pieaugums
- Galvassāpes
- Ādas izsitumi
- Aizcietējumi vai caureja
- Slikta pašsajūta

Hormonālās kontracepcijas plusi

- Piemīt daudzas veselību aizsargājošas iedarbības
  - Labvēlīgi ietekmē ādu
  - Par **50%** samazinās risks saslimt ar dzemdes ķermeņa vēzi
  - Par 40 - **80%** samazinās risks saslimt ar olnīcu vēzi
  - Par 90% samazina saslimšanu risku ar labdabīgām olnīcu cistām un cistomām
  - Samazina osteoporozes attīstības risku
  - Par 50% samazina dažādas labdabīgas krūts saslimšanas
  - Samazinās mastalģijas (sāpes krūtīs) biežums

Hormonālās kontracepcijas netiešie plusi

Sievietes, kuras lieto HK, regulārāk apmeklē ārstu un tiek profilaktiski pārbaudītas, līdz ar to primāri lokalizētais vēža process tiek atrasts biežāk un, ļoti būtiski, agrāk.

Mīti par hormonālo kontracepciju

- HK ir kaitīga veselībai
- Lietojot HK
  - pieaug svars
  - palielinās apmatojums (izaug ūsas, bārda)
- Sieviete paliek neauglīga
  - viņai nekad nebūs bērni
  - bērni piedzims slimi, kropli, nedzīvi
  - bērniem būs nepareiza seksuālā orientācija

Hormonālās kontracepcijas mīnusi

- Asiņainu izdalījumu parādīšanās starp menstruācijām lietošanas pirmajos mēnešos
- Slikta dūša, vemšana
- Galvassāpes
- Krūšu piebriešana
- Jāatceras lietot
- **Nav blakus efektu ko nevarētu novērst un tos nevar salīdzināt ar nevēlamas grūtniecības iestāšanās, aborta un dzemdību risku!**

Grūtniecības pārtraukšanas metodes

- Grūtniecību iespējams pārtraukt ķirurģiski vai ar medikamentiem
- Kriminālie aborti
- Aborti Latvijā, pieejamība, likumdošana
- Abortu komplikācijas
- Maldīgie priekšstati par mākslīgu grūtniecības pārtraukšanu
- Kontracepcija pēc aborta